

Družbeni plan občine Ljubljana Bežigrad za leto 1975

UVOD

Družbeno ekonomska politika SR Slovenije opredeljuje okvire gospodarjenja v naslednjem letu tudi v naši občini. Upoštevati pa moramo, da je za predvidevanja, tako kot so v resoluciji napisana potreben velik napor, zato pa bodo morale delovne organizacije uravnati svoje poslovanje v skladu z republiško resolucijo. To pa ne pomeni, da si za občino Ljubljana Bežigrad izmišljamo svojo družbeno ekonomsko politiko za naslednje leto. Uresničevati moramo z resolucijo opredeljene cilje v največji meri. Tudi startne pozicije ob prehodu v naslednje kratkoročno obdobje so nekoliko različne, kot so v republiki.

Uvodoma bi opredelili nekaj ključnih problemov gospodarskega in družbenega razvoja v SR Sloveniji za naslednje leto, ki pa so lastna tudi bežigradskemu gospodarstvu. Gospodarska situacija ob prehodu v naslednje leto ni obetajoča. Če smo lani beležili precejšen suficit v plačilni bilanci, beležimo letos že znaten deficit (velja za celotno Jugoslavijo). Strukturna masa se nam slabša v smeri vedno večjega uvoza reprovizivnega in zmanjšanja deleža uvoza opreme. Polovica surovin je še vedno kupljenih v državah s konvertibilnim plačevanjem. Možnosti menjave z deželami tretjega sveta ne izkoriščamo. Nastop našega gospodarstva je še vedno neenoten in neorganiziran.

Stopnja inflacije se še vedno veča. Omeniti bo potrebno tako zunanje vzroke inflacije (tretjino inflacije uvozimo), ki se kažejo v nepotrebnem uvozu nekaterih blaga, premajhnem izvozu. V ta namen so predvidene olajšave pri davku na dohodek delovnih organizacijam, v kolikor uspe izvoziti določeno proizvodnjo. Izvozno nekonkurenčnost po eni strani pokrivalo s premijami, po drugi strani pa ob uvozu s carinami povečujemo materialne stroške tako, da takšno blago, če je namenjeno izvozu ne dosega konkurenčnih cen na mednarodnem trgu.

Omejiti in racionalizirati bo potrebno vse oblike. Realni OD naj bi rasti z 1 odstotkom, skupna potrošnja za 3 odstotke, splošna potrošnja pa za 6 odstotkov izpod rasti družbenega proizvoda. V procesu družbene reprodukcije pa bodo v naslednjem letu močno odjeknili omejitveni faktorji kot so

to energija, kmetijstvo, surovine, promet, 4 odstotke vseh vrednosti akumulacije bo potrebno združevati za energetiko in infrastrukturo.

V okviru možnosti in resolucije o družbeno ekonomski politiki v SRS pa bomo morali v občini Ljubljana Bežigrad doseči naslednje cilje:

GOSPODARSTVO

● Gospodarska rast

Gibanje gospodarske rasti je bilo za SR Slovenijo za leto 1974 realno predvideno po stopnji 6 odstotkov, nominalno pa po stopnji 28 odstotkov. Delovne organizacije v občini Ljubljana Bežigrad pa so za leto 1974 predvidele rast družbenega proizvoda kar po stopnji 32 odstotkov. Največji porast v primerjavi z letom 1973 so predvidevale naslednje dejavnosti: trgovina (indeks 149), industrija (indeks 139) in gradbeništvo (indeks 135). V obrti pa so planirali stopnjo rasti družbenega proizvoda na lanskoletnem nivoju.

Primerjava z devetmesečno analizo kaže, da je bilo planiranje za celotno gospodarstvo realno: v devetih mesecih letošnjega leta je bilo doseženo 74 odstotkov planiranega družbenega produkta. V dejavnosti kmetijstva je bil planirani družbeni produkt presežen, pa tudi v gostinstvu je bila realizacija zelo visoka (93 odstotkov). Na nižjo realizacijo vpliva predvsem relativno nizek družbeni produkt, dosežen v industriji in gradbeništvu, ki po absolutnih vrednostih predstavlja več kot polovico družbenega produkta celotnega gospodarstva.

V letu 1975 predvidena 22 odstotna rast družbenega produkta ni zadovoljiva. Z ozirom na republiška predvidevanja rasti realnega družbenega proizvoda 6,5 odstotka bodo morale delovne organizacije povečati družbeni proizvod bolj kot so ga predvidevale.

Stopnja porasta nominalnega družbenega proizvoda 38 odstotkov ustreza republiški resoluciji. Zato bodo morale povečati družbeni proizvod bolj industrija (planirani indeks 118) in gradbeništvo (planirani indeks 122), promet (planirani indeks 105) ter obrt (planirani indeks 121).

● Delitev celotnega dohodka

Delovne organizacije postavljene plan za leto 1974 (po podatkih za 9 me-

secev) presegajo. 9-mesečna analiza periodičnih obračunov delovnih organizacij kaže, da so ustvarili v tem obdobju 79 odstotkov planiranega celotnega dohodka, 80% planiranih porabljenih sredstev in 75 odstotkov planiranega doseženega dohodka. Ostanek dohodka pa so v tem obdobju že dosegli v planiranem obsegu za celo leto. Prenizko postavljeni cilji so predvsem rezultat prenizke ocenjene rasti cen.

Za leto 1975 je značilno, da bo preneseno visoko stopnjo rasti cen (industrija v prvih 8 mesecih 26,1 odstotka, cene na drobno za 23,7 odstotka). Če se bo pri tej preneseni ravni cen tendenca rasti cen nadaljevala, se bo splošna raven cen gibala v okvirih 23 do 25 odstotkov. Pri taki rasti cen in ob sedanjih doseženih rezultatih bo moral celotni dohodek rasti z najmanj 40 odstotki, porabljenih sredstev do 30 odstotkov in doseženi dohodek 42 odstotkov, tako da bo ostanek dohodka na letošnji ravni. Predvsem gradbeništvo in obrt planirajo bistveno premajhna povečanja.

Delitev doseženega dohodka naj se giblje v naslednjih okvirih:

	1974	1975
pogodbene obveznosti	6	7,0
zakonske obveznosti	11	6,1
brutto OD	53	49,0
ostanek dohodka	30	37,9
doseženi dohodek	100	100

Podatki veljajo za prvo devetmesečje 1974.

● Število zaposlenih, produktivnost, osebni dohodki

Zaposlovanje v letu 1974 je preseglo vsa pričakovanja. Rast za 8 odstotkov je skoraj trikrat večja od planirane v republiki 2,9. Za leto 1975 je predvidena rast 3 odstotke kar pomeni, da bodo morale bežigradske delovne organizacije in TOZD konkretno menjati politiko zaposlovanja.

Tudi realnega porasta produktivnosti nismo dosegli (plan 4 odstotke). Prav tako tudi realni OD niso bistveno porasli. V tem pogledu pa bežigradsko gospodarstvo uresničuje plan za leto 1974.

Nominalni OD se bodo morali gibati usklajeno z rastjo cen, oziroma stopnja porasta mora zadoščati pogodu, da se realni OD ne povečujejo bolj, kot se povečuje produktivnost (9:10) in da se izboljša delitveno razmerje v korist skladov.

Bruto OD naj bi se povečali za 28,5 odstotka (neto 28,9 odstotka) s tem, da bi minimalni bruto OD znašal 2400.

Struktura na novo zaposlenih je alarmantna. 60 odstotkov vseh novozaposlenih predstavljajo NKV in priučeni delavci. Samo vsak tretji na novo zaposlen delavec je iz Slovenije. Ti delavci pa povzročajo v Ljubljani boleče probleme na področju skupne porabe in splošne porabe.

Stopnjo zaposlovanja morajo omejiti industrija, kmetijstvo, gradbeništ-

vo, trgovina, gostinstvo in komunala, saj vsi presegajo planirane 4 odstotke. Indeks 110 (zakonsko predpisano in pospešeno amortizacijo) je ob primerjavi z indeksom 126 v letu 1974 zaskrblijujoč (porast cen industrijskim izdelkom v SRS — 9 mes. 26 odstotkov).

● Akumulativnost

Delovne organizacije bodo v naslednjem letu uspele obdržati stopnjo porasta akumulacije v sedanjih okvirih, ki je zadovoljiv. Povečati pa bo potrebno amortizacijo, saj leta ne bi omogočala enostavne, kaj šele razširjene reprodukcije. Delovne organizacije morajo zagotoviti za 36,2 odstotka več sredstev za reprodukcijo.

● Povprečna vložena sredstva

Če opazujemo povprečno vložena osnovna sredstva po namenu, je potrebno ugotoviti, da vendarle bežigrasko gospodarstvo planira večjo udeležbo opreme v sami strukturi povprečno vloženi osnovnih sredstev. Oprema bo v letu 1975 pomenila 58,8 odstotka vseh povprečno vloženi osnovnih sredstev.

V skupnih sredstvih, vloženi v osnovna in obratna sredstva v letu 1973 je bil delež lastnih sredstev 67 odstotkov, predvidoma za leto 1974 celo 68 odstotkov, v letu 1975 pa nepričakovano znižuje bežigrasko gospodarstvo delež lastnih sredstev na 66 odstotkov planiranih sredstev.

Potrebno je korigirati gospodarjenje s sredstvi tako, da bo pozitivna tendenca večanja lastnih sredstev zagotovljena tudi v letu 1975. To velja predvsem za trgovino, industrijo in gostinstvo.

● Mednarodna menjava

Podatki kažejo, da so delovne organizacije na področju naše občine zadržane v svojih predvidevanjih, kar se tiče njihovega prodiranja na tuja tržišča. V gospodarstvu se planira zmanjšanje deleža izvoza v celotnem dohodku gospodarskih organizacij v letu 1974 za 8,3 odstotka nasproti letu 1973 in kar za 11,6 odstotka v letu 1975 nasproti letu 1974.

Porast dolarske vrednosti izvoza gospodarstva občine je planirano za leto 1974 za 16,6 odstotka glede na izvoz leta 1973 ter za leto 1975 za 15,4 odstotka nasproti planu za leto 1974.

Planiran porast izvoza za konvertibilna področja v letu 1974 znaša 16,5 odstotka, v dežele s klirinškim obračunom pa 16,2 odstotka, medtem ko je planirana nižja stopnja rasti izvoza za leto 1975 rezultat predvsem planirane nižje stopnje rasti izvoza na klirinško področje. Če bomo hoteli uresničiti cilje, dane v resolucijah o mednarodni menjavi v SFRJ, ker se predvideva predvsem povečanje naše zunanjetrgovinske menjave z deželami tretjega sveta, se bodo morale delovne organizacije potruditi za povečanje izvoza prav na to področje, ker podatki iz planov kažejo, da se delovne organizacije še ne zavedajo v polni meri pred-

nosti in možnosti, ki se jim ponujajo v menjavi z deželami v razvoju. Največji planirani porast dolarske vrednosti izvoza za leto 1974 je zabeležen v industriji (za 57,2 odstotka), medtem ko je planiran izvoz za leto 1975 le za 1,6 odstotka nad ravnijo plana za leto 1974.

Padec izvoza v letu 1974 je planiran le v gradbeništvu za 21 odstotkov glede na izvoz v letu 1973, medtem ko so organizacije s tega področja dejavnosti za leto 1975 planirale za 15 odstotkov večji izvoz kakor v planu za leto 1974.

Še slabša je slika do primerjave z uvozom. Razmerje med planiranim izvozom in planiranim uvozom se močno slabša.

Izvoz je bil leta 1973 za 19,6 odstotka večji od uvoza. Planirani izvoz za leto 1974 je le za 8,3 odstotka večji od planiranega uvoza, medtem ko je planirani izvoz za leto 1975 že za 6,6 manjši od planiranega uvoza.

Tak negativen trend gibanja razmerja med izvozom in uvozom je rezultat mnogo večje planirane rasti uvoza, kakor pa je planirana rast izvoza. Planirani uvoz za leto 1974 je porastel glede na uvoz 1973 za 28,9 odstotka, planirani uvoz za leto 1975 pa kar za 33,8 odstotka nasproti planiranemu uvozu 1974.

Posebno slab položaj je v obrti, ki je s planiranim izvozom pokrival 7,3 odstotka planiranega uvoza leta 1974 in v trgovini, ki pokriva planirani uvoz le 81,8 odstotka s planiranim izvozom leta 1974 in le 68 odstotkov leta 1975.

Industrija planira za leto 1974 za 11,9 odstotka večji izvoz od uvoza, za leto 1975 pa za 18,2 manjši izvoz od uvoza.

Večji planirani izvoz od uvoza imata gradbeništvu ter promet, vendar se tudi tu razmerje med planiranim izvozom in planiranim uvozom slabša.

Republiška resolucija o družbeni ekonomski politiki v letu 1975 predvideva rast izvoza za 10 odstotkov, uvoza pa za 6 odstotkov. Če smo s planom izvoza lahko zadovoljni pa nikakor ne morejo biti plani za uvoz sprejemljivi (rast uvoza industrije 40 odstotkov, gradbeništvu 95 odstotkov, obrt 36 odstotkov, promet 36 odstotkov, trgovina 25 odstotkov).

Korenito bo potrebno zmanjšati uvoz tistih artiklov, ki so na razpolago doma. Prepotrebno je organizirati zunanjo trgovino, saj tako razdrobljena kot je, ne more ob sedanji krizi v Evropi, ko so tendence zmanjšanja uvoza prisotne v vseh državah, uspešno osvajati že tradicionalne trge, kaj šele nova tržišča.

● Zaloge

Bežigrasko gospodarstvo beleži v letu 1974 manjši porast zalog kot znaša porast družbenega produkta. Tendenco je treba vsekakor nadaljevati, saj se vseeno predstavljajo zaloge cca 8 odstotkov družbenega produkta, medtem ko je v zahodnem svetu normalen delež zalog le v 1 do 4 odstotke družbenega produkta.

Zmanjšanje zalog bi pomenilo spro-

stitev obratnih sredstev, ki jih sedaj vse preveč dobivajo pri bankah v obliki kratkoročnih kreditov, ki postajajo v masi večji kot dolgoročni in srednji skupaj.

● Likvidnost

Več kot tretjino doseženega dohodka je vezano izven bežigraskega gospodarstva. Zaskrblijujoča je tendenca večjega porasta obveznosti do dobaviteljev (146 v letu 1974 — 9 mesecev) kot pa je porast terjatev (indeks 130). Svoje terjatve pokrivajo delovne organizacije s povečanjem obveznosti.

Odpisovanje zastarelih terjatev bi pomenilo resno zmanjšanje akumulativne sposobnosti, zato bo potrebno medsebojno zadolževanje bistveno omejiti.

KMETIJSTVO

Hitrejši razvoj blagovne proizvodnje zahteva posebno v našem razdrobljenem kmetijstvu dobro organizacijo. Sedanje stanje na tem področju ni zadovoljivo, vendar se s pripojitvijo KZ Črnuče k Emoni odpirajo nove možnosti razvoja in usmerjanja zasebnega kmetijstva v naši občini. Kooperacijske službe pri Emoni pripravljajo program razvoja organizirane kmetijske proizvodnje. Celoten program bodo skušale uresničiti s pomočjo občinskega sklada za pospeševanje kmetijstva, lastnih sredstev ter sredstev bank ter zasebnih kmetovalcev.

Ker je območje občine najprimernejše za mlečno proizvodnjo in proizvodnjo povrtnin bo šel razvoj in usmerjanje kmetijske proizvodnje predvsem v te dve smeri.

Na kmetijah, ki bodo preusmerile svojo proizvodnjo, se bodo morali pridelki vrtnin in krmnih rastlin povečati tudi za 100 odstotkov in to zlasti z uporabo večjih količin umetnih gnojil in kvalitetnih semen. Na podlagi ugotovitve sedanjega stanja se vidi, da obstojajo še velike rezerve tako v hektarskih donosih kot v prirastku živine in mlečnosti krav.

Razpoložljivi viri osnovne voluminozne krme dajejo dovolj možnosti za povečanje črede goveje živine in za povečanje proizvodnosti. Proizvodnost se bo poboljšala posebno z naslednjimi ukrepi in sicer z intenziviranjem proizvodnje njivske krme, proizvodnjo silažne koruze in intenziviranjem travnatega sveta ter z boljšo tehnologijo spravila.

Stalež živine, kakor tudi proizvodnja po enoti bodo morale dvigniti zlasti perspektivne kmetije, zato bo treba predvsem pri teh izvesti vse ukrepe in jim nuditi finančno pomoč za doseg postavljenih ciljev, z večjo produktivnostjo in večjo površinsko intenzivnostjo bodo povečali fizični obseg proizvodnje in zmanjšali ob ustreznih ekonomskih pogojih, nesorazmerje v dohodku nasproti delavcu.

Te kmetije bodo tudi sposobne sprejemati zapuščena zemljišča v obdelavo, ki jih bodo prevzemale v dolgoročni zakup od občine, družbenih organizacij in ostalih zasebnikov. Čim prej bo treba izdelati občinski pro-

storski načrt (po zakonu o kmetijskih zemljiščih so občine dolžne do avgusta 1975 izdelati prostorski načrt), s katerim se bo uredilo varstvo kmetijskih zemljišč pred nesmotrnimi posegi, kakršnih je bilo precej pred uveljavitvijo zakona o kmetijskih zemljiščih. Ko izdelamo ta načrt bo tudi lahko določiti zaščitne kmetije, lastniki zaščitnih kmetij bodo s tem postali interesantni za preusmerjanje proizvodnje, seveda pa bo treba te kmetije, ki so trenutno nesposobne dati večjo proizvodnjo, najprej modernizirati in opremiti s stroji in potreb-

nimi objekti. Potrebna sredstva bo moral preskrbeti sklad za pospeševanje kmetijstva, hranilno kreditna služba Emona ter banke, polovico sredstev pa naj bi prispeval kmet. Sklad za pospeševanje kmetijstva že razpolaga z znatnimi sredstvi, ki so namenjena pospeševanju zasebnega kmetijstva v občini. Sredstva omenjenega sklada so se zbirala dve leti, ta sredstva pa zaradi objektivnih težav do sedaj ni bilo mogoče koristiti.

Izdelan je predlog finančnega načrta sklada za leto 1975, ki izkazuje sledeče postavke:

IZDATKI:

1. Posojilo hranilno-kreditnemu skladu pri Emona TOZD KOOP	500.000
2. Regresiranje nakupa umetnih gnojil in ostalega reprodukcijskega materiala	250.000
3. Regresiranje obrestne mere za nakup kmetijske mehanizacije in ostalih priprav	20.000
4. Regresi za gradnjo silosov, prevetrovalnih naprav, prispevek k stroškom	90.000
5. Osemenjevanje govedi	120.000
6. Regresi za nakup plemenske živine	70.000
7. Osební dohodek področnega pospeševalca	70.000
8. Predavanja, strokovna literatura, ekskurzije	40.000
9. Nerazporejena sredstva	20.000
Skupaj:	1.180.000
DOHODEK (dotacije) — že nakazano	963.600
MANJKA SE	244.400

Z uresničevanjem tega finančnega načrta bo storjen prvi korak k organiziranemu pospeševanju zasebnega kmetijstva v naši občini. Vsa prizadevanja v prihodnjem letu bodo usmerjena predvsem k celotni organizaciji pospeševalne službe na terenu ter ureditvi medsebojnih odnosov med Emono in zasebnimi proizvajalci, zato prvo leto še ni mogoče pričakovati odločilnih rezultatov.

STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

Novo ustanovljena samoupravna stanovanjska skupnost odpira nove perspektive in postavlja trdnjše temelje v stanovanjskem gospodarstvu v organizaciji in financiranju kakor tudi pri programiranju postavljenih nalog.

V letu 1974 je bilo zgrajenih v občini Ljubljana Bežigrad 670 stanovanj.

V letu 1975 bomo nadaljevali s stanovanjsko graditvijo v tistih zazidalnih otokih, kjer smo začeli z gradnjo že v prejšnjih letih. Predvsem bomo nadaljevali oz. pospešeno gradili v Soseski BS — 3, ki je predvidena za usmerjeno stanovanjsko gradnjo. Seveda pa se bo nadaljevala gradnja stanovanj za trg, ker je povpraševanje tudi po teh stanovanjih še vedno veliko.

V usmerjeni stanovanjski gradnji v Soseski BS — 3 (Stožice) predvidevamo v letu 1975 dograditev 800 stanovanj.

Za trg bo v letu 1975 dokončanih 464 stanovanj in sicer v Soseski BS — 7 (Ruski car) 360 stanovanj, v Soseski BS — 109 (Crnuče) pa 104 stanovanja.

Skupno predvidevamo torej za leto 1975 degraditev 1264 stanovanj.

Poleg tega pa bo dograjenih cca 150 stanovanj individualnih graditeljev.

Tako bo v naslednjem letu in v letu 1974 skupaj zgrajenih 1934 stanovanj.

Po srednjeročnem programu do konca 1976. leta bi potrebovali 4101 stanovanje, pri čemer pa je mogoče glede na sredstva zgraditi 3301 stanovanje. Tako bo potrebno za uresničitev srednjeročnega programa do leta 1976 zgraditi še 1367 ali 103 stanovanj več kot jih je v letu 1975 planirano. Zato pa bo potrebno začeti s komunalnim urejanjem zemljišč, da bomo lahko kontinuirano zadovoljevali stanovanjsko izgradnjo.

Zagotoviti bo potrebno, da bodo sredstva, ki so na razpolago pri Ljubljanski banki — podružnica za kredi-

tiranje stanovanjskega in komunalnega gospodarstva v polni meri izkoriščena.

Prevladujejo ozki interesi bank, gradbenih delovnih organizacij, premalo pa je družbenega interesa.

Stanovanjski krediti, ki jih dajejo delovne organizacije morajo biti vezani na občanovo namensko varčevanje, pri tem pa je potrebno družbeno pomoč omejiti v okvirni program stanovanjske gradnje.

Da bodo sredstva zbrana na podlagi družbenega dogovora čimprej izkoriščena, morajo samoupravne stanovanjske skupnosti določiti naloge stanovanjske graditve in vplivati na pospešitev sklepanja pogodb z izvajalci in pričakovalci stanovanj.

Družbeni dogovor o oblikovanju cen, ki letos ni bil v smislu smernic izkoriščen, mora biti težišče dela SSS, saj se mora leta zavzeti, da bo ta podpisan. SSS mora stremeti za tem, da bodo zazidalna zemljišča za stanovanjsko izgradnjo čimprej komunalno in urbanistično urejena. Prav tako morajo vplivati na to, da se rok gradnje skrajša. Prav tako je potrebno poživiti delo zbora stanovalcev, da bo zagotovljeno vzdrževanje in obnova stanovanjskega fonda.

TOZD, ki zaposluje nove delavce morajo zagotoviti primerne stanovanjske prostore, da bodo zaustavili in s časoma rešili problem barakarstva na območju Ljubljana Bežigrad.

Za učinkovito spremljanje stanovanjskega gospodarstva je nujno, da samoupravna stanovanjska skupnost čimprej ažurira operativne evidence, ki so sedaj razdrobljene pri investitorjih oziroma organizatorjih gradnje za trg.

KOMUNALNO GOSPODARSTVO

Viri sredstev za komunalno urejanje so cestni sklad, prispevek za uporabo mestnega zemljišča in proračun. V skupnem znesku po planu ne bomo razpolagali z bistveno večjimi zneski (leto 1974 7.350.000). Zbrana sredstva bodo porabljena za komunalne objekte po dogovorjenem programu, ki so ga predložile krajevne skupnosti.

PREDLOG PLANA KOMUNALNIH INVESTICIJ V LETU 1975:

1. Ureditev dostopa od Parmove ulice 33 do Podjetja za popravilo vozil	500 m ² asfalta	100.000
2. Asfaltiranje zapadnega hodnika v Parmovi ulici	360 m ² asfalta	25.000
3. Ureditev prostora pred objektom 18—22	150 m ² zelenice	20.000
4. Ureditev zelenice pred Einspielerjevo 5	150 m ² zelenice	15.000
5. Rekonstrukcija hodnikov na Topniški ulici	3200 m ² asfalta	250.000
6. Ureditev zelenic v Celjski, Topniški in Vojkovi ulici	5000 m ² zelenic	1.500.000
7. Asfaltiranje Koželjeve ulice	1300 m ² asfalta	200.000
8. Ureditev platoja pred Linhartovo 60—68		70.000
9. Gradnja pločnikov na Kamniški ul., I. faza	700 m ² asfalta	260.000
10. Javna razsvetljava na Kamniški ulici	12 svetilk	100.000
11. Asfaltiranje dostopa do hiš na Velikovski ul.	700 m ² asfalta	150.000
12. Javna razsvetljava Vodovodne ceste — nadaljevanje	4 svetilke	55.000
13. Ureditev dostopov ob Triglavski ul., I. faza	1200 m ² asfalta	180.000
14. Javna razsvetljava v Mariborski ulici	5 svetilk	55.000

15. Rekonstrukcija Lužiško Srbske ulice	800 m ² asfalta	180.000
16. Javna razsvetljava na Lužiško Srbski ulici	4 svetilke	25.000
17. Ureditev dostopa na Vodovodni ul. št. 38	150 m ² asfalta	130.000
18. Kanalizacija Presetnikove ulice	210 m kanala	350.000
19. Rekonstrukcija Popovičeve ulice	1700 m ² asfalta	340.000
20. Javna razsvetljava v Popovičevi ulici	10 svetilk	50.000
21. Kanalizacija v BS-3, nadaljevanje	150 m kanala	300.000
22. Pojačanje JR na Ježici	80 svetilk	25.000
23. Pričetek gradnje kanalizacije v Klečah	250 m kanala	400.000
24. Ureditev Saveljske ceste		200.000
25. Povezava Vodovodna—Saveljska	500 m ² asfalta	120.000
26. Vodovod v Tomačevem	700 m vodovoda	500.000
27. Kanalizacija v Nadgorici	350 m kanala	500.000
28. Kanalizacija v BS-111/2, Gmajna Črnuče	250 m kanala	300.000
29. Ureditev Kamniške Bistrice	250 m struge	300.000
30. Ureditev Gameljške ceste		700.000
31. Rekonstrukcija c. Cenetia Štuparja, I. faza	500 m ² asfalta	300.000
32. Vodovod Črnuče — dotacija		100.000
33. Ureditev propustov v Dolu		100.000
34. Razno		80.000
35. Investicijsko vzdrževanje cest		200.000
36. Vzdrževanje cest III. reda		200.000
37. Prometna signalizacija		100.000
38. Stroški projektiranja in nadzor		500.000
39. Obvezna rezerva — nerazporejena sredstva		350.000
Skupaj:		7.900.000

VIRI SREDSTEV FINANCIRANJA KOMUNALNIH OBJEKTOV V LETU 1975:

I. A — KOMUNALNI OBJEKTI — proračun	900.000
II. CESTNI SKLAD	
1. Prenešena sredstva	1.500.000
2. Izvirni priliv 25 % praznitev	1.500.000
3. Izvirni priliv — prispevek za ceste od pogonskega goriva	200.000
Skupaj:	3.200.000
III. PRISPEVEK ZA UPORABO MESTNEGA ZEMLJIŠČA	
1. Prenešena sredstva	200.000
Izvirni priliv — 5 % praznitev	3.600.000
Skupaj:	3.800.000
SKUPAJ I + II + III	7.900.000

DELITEV PO NAMENU

— pločniki, ulice, parkirišča	11.610 m ² asfalta	2.135.000
— zelenice, parki	5.300 m ² zelenic	185.000
— javna razsvetljava	43 svetilk	310.000
— kanalizacija	1.210 m kanala	2.160.000
— vodovod	700 m vodovoda	500.000
— ostalo		2.610.000
Skupaj:		7.900.000

Komunalno podjetje Zale bo v naslednjem letu zagotovilo vso investicijsko tehnično dokumentacijo in pričelo z gradnjo krematorija.

Viator bo nadalje zagotovil cestno prometno povezavo novih stanovanjskih sosesk s progo Šmartinska—Tomačevo in podaljšek proge 14 do Soseske BS — 7.

Zavzeti se je treba, da se Črnuški vodovod priključi k Mestnemu vodovodu.

URBANIZEM

Pomembnejše naloge na področju urbanizma, ki jih je treba opraviti v letu 1975 na območju občine Ljubljana Bežigrad:

Uskladitev urbanističnega programa in urbanističnega načrta mesta Ljubljane s spremenjenimi gospodarskimi razmerami in splošnimi družbenimi potrebami in koristmi, predvsem sprememba nezazidljivih površin v zazidljive in sicer v proizvodne, servis-

ne in skladiščne površine ter za blokovno stanovanjsko izgradnjo. Posebno skrb je posvetiti obštevaj območja med Vojkovo, Dimičevo in Tomačevsko cesto (podrobni regulacijski načrt).

Izdelava in sprejetje zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka BP-8 Črnuče, ki je predviden za servisne in skladiščne površine. Zazidalni načrt je izdelati, upoštevajoč potrebe organizacij združenega dela po proizvodno servisnih površinah.

Preveriti je treba eventualno potrebo po prekalifikaciji stanovanjskih površin v proizvodne površine.

Nadaljevanje in sprejetje zazidalnega načrta za območje pete zazidalne etape izgradnje soseske BS-7. S to fazo bi namreč ta soseska bila v urbanističnem in komunalnem smislu zaključena.

Izdelava in potrditev spremembe zazidalnega načrta za Sosesko BS-3 Sto-

žice v zvezi z zavarovano traso obvoznice.

Potrditev spremembe zazidalnega načrta za zazidalni otok BS-2/1 (območje med Linhartovo cesto, Prekmursko in Vojkovo ulico).

Potrditev zazidalnega načrta za zazidalni otok MS 12/2 — Jarše za del otoka na območju občine Bežigrad.

Nadaljevanje izdelave in sprejetje zazidalnega načrta za zazidalni otok BS-5/2 (območje med Titovo in Herbersteinovo ul.)

Potrditev spremembe zazidalnega načrta za območje osrednjega dela Gmajne na Črnučah.

Nadaljevanje postopka v zvezi z izdelavo zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka BS-111/6 — Tabor.

Nadaljevanje postopka v zvezi s sprejetjem zazidalnega načrta za območje zazidalnih otokov BS-203/1 in BS-203/2 — severno od Beinke.

Nadaljevanje postopka v zvezi s sprejetjem zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka BS-203/4 — Podgorica ali pa odločiti, da se ta otok rezervira za blokovno gradnjo.

Izdelava in sprejetje zazidalnih načrtov za zazidalne otoke oz. tkiv vaška jedra izven ureditvenega območja mesta Ljubljane in sicer za BS-201 — Ježa, BS-204 — Beričevo—Brinje in BS-205. — Videm-Dol. Sprejetje teh zazidalnih načrtov je nujno potrebno, da se omogoči kmetijskim proizvajalcem, ki jim je kmetijstvo edini vir dohodkov, izgradnja in obnovev nujno potrebnih stanovanjskih in gospodarskih objektov.

Prizadevati si je treba za spremembo odloka skupščine mesta Ljubljane o zavarovanju tras avtocest, obvoznih in mestnih cest tako, da ta odlok ne bi negativno vplival na izgradnjo stanovanjskih in proizvodnih objektov.

Obravnavanje eventualnih predlogov skupščine mesta Ljubljane glede sprememb in dopolnitev urbanističnega programa in urbanističnega načrta mesta Ljubljane.

Izvesti je treba kompleksno razlastitev zazidalnega otoka BS-203/5—Šentjakob, ki je predviden za individualno stanovanjsko izgradnjo, če se ugotovi, da je kompleksna razlastitev umestna z ozirom na lastništvu zemljišča in interes investitorjev.

Pospešeno je treba delati v zvezi s pridobitvijo zemljišča, predvidenega za stanovanjsko blokovno gradnjo, kakor tudi za proizvodne objekte.

Nadaljevanje postopka v zvezi z izdelavo programskega dela zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka BO-1/2 — vzhodno od območja Gospodarskega razstavišča.

Izdelovanje programskega dela zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka BS-101/2 — vzhodno od Titove ceste.

SKUPNA PORABA

Rast sredstev skupne porabe naj bi se gibala za 3 točke pod rastjo družbenega proizvoda. Predvidena obremenitev bruto OD bo 29,60 odstotka, tako da bi za maso skupnosti za otroško varstvo od tega namenili 2,32

odstotka in za skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja 11,96 odstotka. Vse ostale skupnosti pa naj bi se financirale iz 15,32 odstotka. Iz sredstev TOZD pa bi se financirale skupnosti, tako da bi iz mase za bruto OD združevali 2,63 odstotka, iz mase korigirane davčne osnove 10,72 odstotka in iz sredstev poslovnega sklada 0,25 oziroma 1,25 odstotka. S tem bi uresničili družbeni dogovor o razporejanju dohodka, osebnega dohodka in nekaterih drugih osebnih prejemkov ter gibanje, obseg in strukturo skupne porabe v letu 1975.

VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

V SR Sloveniji se bo začela uveljavljati celodnevna šola. V naslednjem letu bodo v 1. in 2. razredu osnovne šole Franceta Bevka uvedli celodnevno šolo, s tem da bodo v naslednjih letih program razširili na vse razrede. Iz samoprispevka pa bodo v prihodnjem letu začeli zidati novo osnovno šolo v Črtomirovi ulici in dodatno poslopje osnovne šole Danile Kumar.

Na Črnučah bo potrebno nemudoma zgraditi objekt za 10 prepotrebniških oddelkov.

V letu 1975 predvidevajo tudi vključitev 120 predšolskih otrok v 6 oddelkih novega objekta v Savskem naselju, ki je grajen iz sredstev samoprispevka. Na enak način naj bi bil financiran tudi vrtec za 200 otrok v Soseski BS-3.

OTROŠKO VARSTVO

Na osnovi zakona o družbenem varstvu otrok in o skupnosti otroškega varstva se je v letu 1974 konstruirala SIS otroškega varstva, ki bo zastopala interese staršev, delovnih organizacij po TOZD in delovnih ljudi v krajevnih skupnostih. Tako SIS omogoča delovnim ljudem neposreden vpliv na programiranje in združevanje sredstev ter na izvajanje in uresničevanje nalog s področja družbenega varstva otrok.

V dnevnem varstvu je bilo na območju občine Ljubljana-Bežigrad vključeno 1841 (dne 15. 10. 1974) otrok od 0-7 let v 97 oddelkih. Od tega je bilo 248 dojenčkov.

Program dela za leto 1975 predvideva:

- poskrbeti je treba za rekreacijo vseh predšolskih otrok od 4. leta starosti dalje, še posebej pa za tiste otroke, ki niso vključeni v VVZ,

- organizirati je treba letovanje otrok šibkih družin, nepopolnih družin in še posebej otrok, ki niso vključeni v VVZ,
- poskrbeti je treba za organizirano varstvo otrok v družinah zlasti za otroke do 3. leta starosti.

- izkoristiti je treba vse zmogljivosti za varstvo in vzgojo otrok v KS, ki niso vključeni v VVZ,

- poskrbeti je treba, da bo vzgojno varstvena dejavnost organizirana tako, da bo zagotavljala optimalno uporabo prostorov in kadrov ter da

bo doseženo racionalno poslovanje v VVZ,

- registrirati bo potrebno vse razvojno motene otroke in pripraviti pogoje za sprejem teh otrok v organizirano dnevno varstvo pri VVZ in drugih družinah. Predvidoma naj bi v VVZ Jelka odprli oddelke za take otroke,

- zagotoviti je treba sredstva za financiranje dnevnega varstva in vzgojo otrok, tako da bo zagotovljeno subvencioniranje dnevnega varstva in vzgoje otrok v VVZ, glede na skupni dohodek staršev in na osnovi dogovorjenih kriterijev.

- zagotoviti je treba nemoteno delo ZPM in vseh društev oz. pionirskih odredov, ki že obstojajo na območju občine,

- organizirati bo potrebno strokovno službo skupnosti otroškega varstva v občini,

- zagotoviti je treba sredstva za adaptacijo in vzdrževanje obstoječih objektov ter povečanje obstoječih kapacitet,

- urediti otroška igrišča ob VVZ.

SOCIALNO SKRBTSTVO

Osnovne naloge SIS socialnega skrbstva so varstvo otrok in družine, varstvo odraslih ter varstvo ostarelih. Za vse oblike socialnega skrbstva bo po predvidenih potrebno za 44 odstotkov več sredstev kot lani, kar je predvsem posledica povišanja oskrbinin v domovih tako za odrasle kot za mladino.

Poskrbeti bo treba za nepopolne družine, za otroke zdomcev in razširiti rejništvo, ki je v mestih zelo slabo razvito zaradi zaposlelosti prebivalstva in nizkih rejinin. Posebno pozornost pa je treba posvetiti varstvu otrok s telesnimi in duševnimi motnjami.

Poseben problem predstavlja zdravljenje alkoholikov. Leti so v naši občini povezani v dveh klubih, prihodnje leto pa bodo predvidoma ustanovili še enega.

V letu 1975 se bo začel graditi v Soseski BS-7 dom ostarelih, ki ga bodo financirale vse ljubljanske občine.

V naslednjem letu bo ustanovljen v naši občini tudi mladinski center, mentorstvo pa bo prevzel Zavod za socialno skrbstvo. O organizaciji tega centra zaenkrat lahko govorimo le okvirno, dejstvo pa je, da bo predstavljal preventivno obliko dela z mladino, to je s tistim delom prebivalstva, ki danes še najbolj neorganizirano koristi svoj prosti čas.

Namen ustanovitve tega centra je spodbujanje socializacije mladih v družbenem dozorevanju in s tem poglobljati in razvijati občutek za vrednost urejenih medsebojnih odnosov ter prebujanje tistih lastnosti pri mladih, ki jih oblikujejo v svobodne, samostojne in odgovorne osebnosti, prebujanje tistih lastnosti in nagnjenj, ki so v interesih mladih še neodkriti in nerazvite.

Čeprav bo mladinski center organiziran v okviru KS bo njegov vodja

v bistvu socialni delavec-svetovalec, ki deluje v okviru zavoda za socialno delo in ki bo skrbel, da se bo delo kluba odvijalo po znanstvenih metodah dela individualno in grupno.

ZDRAVSTVO

V zdravstvu bodo posvečali v naslednjem letu posebno pozornost saniranju celotnega zdravstva in izgradnji kliničnega centra. Osnovne naloge zdravstvene službe v letu 1975 bodo naslednje:

- izpopolnjevati kompleksno varstvo delavcev na delovnem mestu,

- organizirati vsestransko zdravstveno varstvo borcev NOV,

- zagotoviti hitrejšo rast specialističnih dejavnosti ter približati le-te občanu, s čimer bi se skrajšala čakalna doba,

- ponovno vzpostaviti nego bolnikov na domu,

- posvečati večjo pozornost starostnikom.

Ugotovljamo lahko, da je en zdravstveni dom za našo občino daleč premalo, zato bo potrebno investirati v novo ambulanto, ki naj bi bila predvidoma odprta na Črnučah.

KULTURA

Delovni ljudje in občani občine Ljubljana-Bežigrad se združujejo v občinski in mestni samoupravni interesni skupnosti za področje kulturne dejavnosti in usklajujejo svoje interese v ljubljanski kulturni skupnosti, zato da bi omogočili rast in razvoj kulturnih dejavnosti in umetniške ustvarjalnosti. Da bi dosegli intenzivnejši razvoj kulturne estetske vzgoje, je treba podpirati sodelovanje med kulturnimi dejavnostmi in delovnimi organizacijami ter posodobljati estetsko vzgojo v celotnem vzgojno izobraževalnem procesu, poleg tega pa nadalje razvijati kulturne dejavnosti kot so: dejavnost Pionirskega doma (Center za estetsko vzgojo, Mladinsko gledališče, Pionirska knjižnica), kulturno akcijo Zveze kulturno-prosvetnih organizacij, dejavnost bibliobusa. Mladinski kulturni teden in še cela vrsta ostalih dejavnosti, ki so posebej pomembne za kulturno estetsko vzgojo občanov. Še nadalje velja, da spada udeležba v Mladinskem kulturnem tednu v redno dejavnost vseh kulturnih ustanov. Prav tako ostaja prioriteta vsebina kulturne akcije Zveze kulturno-prosvetnih organizacij, kulturna dejavnost za delavce iz drugih republik.

Od ustanov in stalnih kulturnih akcij delujejo v občini Ljubljana-Bežigrad Pionirski dom z mladinskim gledališčem, Tehnični muzej in Ljudska knjižnica Bežigrad.

Dejavnost kulturno umetniških skupin in društev je združena v Zvezi kulturno-prosvetnih organizacij Bežigrad, ki je obenem družbena organizacija za področje kulture v občini.

Občinske in mestne ZKPO bi po osnutku izračuna in razdelitve sredstev v letu 1975 prejele skupaj 3.377,184 din, ali 23 odstotkov več kot lani. V tem

znesku so tudi potrebe društev, akcij, in ustanov občinskega značaja in sicer:

	1974	1975
ZKPO	120.000	161.000
Društva v KS	190.000	75.263
investicijsko vzdrževanje	110.000	167.428
muzejska zbirka		
NOB	—	26.000
Bežigradski mladinski teden	—	20.000
Skupaj:	420.000	637.428

TELESNA KULTURA

S konstituiranjem temeljnih telesno kulturnih skupnosti so prvič podane osnove za načrtni razvoj telesne kulture.

Sredstva, ki so jih naši delovni ljudje združili za razvoj telesne kulture, je potrebno usmeriti predvsem v realizacijo programov, ki vsebujejo akcije, katerih namen je predvsem približati in vključiti v telesno kulturo in športno rekreativno dejavnost čimvečje število občanov vseh starosti iz različnih sredin.

Programi morajo vsebovati predvsem določeno število akcij, ki bodo zajele veliko število občanov. Zato pa je seveda potrebno zagotoviti določene pogoje, predvsem potrebne objekte in vadbene prostore. Prav glede športnih objektov, njihove izgradnje in vzdrževanja, pa smo v naši občini povsem deficitarni. Če bomo hoteli rešiti ta najbolj pereč problem, bo potrebno poleg rednega zbiranja sredstev iz osebnih dohodkov za funkcionalno dejavnost v telesni kulturi združevati tudi določena sredstva za izgradnjo in ureditev rekreacijskih centrov in

PREDLOG

Smernice gospodarskega in družbenega razvoja Ljubljane

v letu 1975 in neposredne naloge

Pred delovnimi ljudmi in občani Ljubljane so v letu 1975 izredno pomembne naloge. V ospredju naših naporov bodo predvsem prizadevanja v boju za stabilnejše gospodarske razmere, v katerih vidimo tudi največje zagotovilo za uresničevanje načrtovanega gospodarskega in družbenega razvoja Ljubljane in širše slovenske in jugoslovanske skupnosti.

Najučinkovitejši pristop k uresničevanju teh nalog bo zagotovljen tako, da si bomo v največji meri prizadevali

posameznih športnih objektov, med njimi tudi nekaj pokritih zaradi klimatskih razmer, ki onemogočajo kontinuirano telesno vadbo na prostem.

Za uresničevanje množičnih akcij v letu 1975 je namenjeno 235.500 din od tega pa največ za akcijo »Naučimo se plavati« ter za množične izlete na smučeh in organizacije smučarskih tečajev.

Sredstva namenjena množični telesni kulturi pa poleg sredstev za množične akcije zajemajo še sredstva za občinska sindikalna prvenstva (68.000) ter šolsko športno dejavnost na osnovnih in srednjih šolah ter akcije ŠSD (225.000 din).

Posredno pa zadovoljujejo potrebe množičnih oblik telesne kulture tudi sredstva namenjena za investicijsko ter tekoče vzdrževanje objektov (1.745.000 din)

V skupnih sredstvih, namenjenih za telesno kulturo v letu 1975 v znesku 10.653.000 din je največji delež sredstev namenjenih tekmovalnemu športu oz. programu osnovnih organizacij. Delež le-teh v skupnih sredstvih je 38 odstotkov.

Sredstva, namenjena investicijskemu in tekočemu vzdrževanju objektov, prispevek mestni TKS Ljubljana in republiški TKS ter obvezne rezerve pa predstavljajo 57 odstotkov skupnih sredstev namenjenih za telesno kulturno dejavnost v letu 1975.

Pozitivna je težnja, da se več naporov in sredstev usmeri v sindikalna prvenstva v različnih športnih zvrsteh, ker le-te zajemajo zelo velik del zaposlenih občanov in je to tudi najboljša oblika množične telesne kulture.

Potrebno bo storiti in vložiti še večje napore in sredstva v popularizacijo in organizacijo te oblike telesne kulturne dejavnosti.

upravnih osnovah opredelila naš nadaljnji razvoj.

Razen uresničevanja nalog, ki stoje pred ljubljanskim gospodarstvom, samoupravnimi interesnimi skupnostmi in drugimi dejavniki, zahteva razvoj Ljubljane v letu 1975 odločno akcijo uresničevanja za naslednje

PREDNOSTNE NALOGE

1. Nadaljnje uveljavljanje samoupravljanja na vseh področjih združenega dela.
2. Gospodarstvo bo skladno z zvezno in republiško resolucijo ter občinskimi smernicami ob bolj ekonomičnem gospodarjenju, ob večjem izvozu nadaljevalo dinamično rast. Skrbelo bo za zvišanje produktivnosti, za večjo reproduktivno moč, za izdelavo kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih razvojnih programov ter za uvajanje domačih inovacij. Realni družbeni proizvod se bo v prihodnjem letu povečal za najmanj 7 odstotkov, produktivnost za najmanj 4 odstotke ter zaposlenost za največ 3 odstotke.
3. V stanovanjskem gospodarstvu moramo, ob usklajenih razvojnih programih stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, dokončati najmanj 3500 stanovanj.
4. Leto 1975 bo prvo leto uresničevanja 10-letnega programa izgradnje cest v Ljubljani. Zato je treba združevati sredstva in sicer: 3,5 odstotkov ostanka dohodka TOZD gospodarstva, 50 odstotkov prispevka za uporabo mestnega zemljišča ter 50 odstotkov pristojbin od registracije motornih vozil.
5. Za področje komunalnega gospodarstva se morajo organizirati komunalne interesne skupnosti, ki bodo bistveno vplivale na podružbljanje in spremembo odnosov med nosilci in porabniki komunalnih storitev. Integracijske procese, začete v letu 1974 je potrebno poglobljati in nadaljevati, še posebej na področju gospodarjenja z zemljišči.

GOSPODARSTVO

Gospodarska gibanja v letu 1974

Gospodarstvo se je v letu 1974 ob močni inflaciji stroškov razvijalo hitreje kot je bilo predvideno.

Celotni dohodek se je povečal za 44 odstotkov*, število zaposlenih pa za več kot 4 odstotke. Kljub temu, da je dohodek rasel počasneje od prometa, se je družbeni proizvod povečal več kot je bilo predvideno. K temu je v precejšnji meri prispevala industrija, ki je dvignila količinski obseg proizvodnje kar za 13 odstotkov. Produktivnost dela se je povečala za 4 odstotke, to je toliko, kot je bilo predvideno.

Po lanskem padcu realnih osebnih dohodkov so bili leti v letu 1974 za 1,5 odstotka višji. To pomeni, da so se nominalni osebni dohodki na zaposlenega povečali za 26 odstotkov,

za uveljavljanje takih odnosov, kot jih opredelujeta ustavni sistem in idejno-politična usmeritev zveze komunistov. Izpolnitev dogovorjenih nalog in ciljev bo odvisna od zavzete, skrbne, odločne in zavestne akcije ter ustvarjalne zavzetosti vseh delovnih ljudi in občanov ter njihovih organizacij, združenj in skupnosti. Zato si moramo vsi prizadevati, da bomo uresničili te smernice, prav tako pa tudi oblikovali koncepte dolgoročnega razvoja in srednjeročnega plana, ki bosta na samo-